

Integratie van landschapselementen in bedrijfsvoering

Bedrijf: Jan Duijndam, Delfgauw

Uitdaging: maatschappelijke acceptatie van landbouw in combinatie met natuur (door burgers te betrekken bij de bedrijfsvoering).

Novelty: Integratie van landschapselementen in bedrijfsvoering.

Op het bedrijf van Jan en Mieke Duijndam is de natuur geheel geïntegreerd met de veehouderij. De doelstelling is om 50% van de inkomsten uit natuur te halen. Hiervoor is een omslag in denken nodig. Jan: "Ik ben net zo blij met een watersnip, als met een koe die 40 liter geeft." Om voor deze manier van natuurbeheer een groter maatschappelijk draagvlak te creëren, probeert Jan zich te verplaatsen in de burgers. Zo kocht hij een stuk grond aan, waar een oud schuurtje op staat. Jan denkt er niet over om dat af te breken. "Van zo'n schuurtje hebben mensen een schilderij in hun woonkamer hangen, ze beschouwen het als hun eigen bezit. Door het te laten staan, kweek je goodwill bij de mensen." Hij vindt dat je je als boer naar buiten moet richten en moet denken binnen de kaders van de recreant/consument/burger.

Jan vindt het ook belangrijk om de karaktereigenschappen van de polder te behouden. Daarom ligt er om de zoveel meter een greppel. Jan: "Mensen herkennen de Ikea aan de kleuren blauw en geel. Ze herkennen de boeren aan de natuurhistorische waarde van het landschap."

Natuurlijke afscheidingen/oeveren

Op termijn wil Jan al het prikkeldraad rondom zijn bedrijf weghalen. Jan: "Prikkeldraad is lelijk en schrikt mensen af, terwijl ik juist mijn bedrijf open wil stellen. Op sommige plaatsen zie je zelfs nog van die 'Heras' hekwerken. Dan heb je als burger helemaal het idee dat het afgesloten terrein is. Er moeten juist meer natuurlijke afscheidingen komen." In de Bovenpolder bestaat de afrastering naar de weg toe uit gevlochten wilgentakken (takkenhagen). Het is wel een heel werk om dit te maken, maar ook daar heeft Jan een oplossing voor gevonden: "Het werk wordt gedaan door vrijwilligers die graag in de natuur willen werken".

Ook zijn er op de dammen van zijn land bijzondere hekken te zien. Deze heeft Jan zelf met een aanhanger uit de Achterhoek opgehaald. "Ik zag deze hekken op een open dag bij een collega boer en dacht dat ze ook prachtig op mijn bedrijf zouden staan. Ze zijn van hout gemaakt en gaan gemakkelijk open met een contragewicht, dat bestaat uit een stuk houten stam. Dit hek past goed in het landschap.

Waterschap Delft heeft een project over natuurvriendelijke oevers. Deze oevers heeft Jan bij alle doorgaande vaarten op het bedrijf. De randen worden slikgebied en de afgegraven grond gaat terug de sloot in. Een strook van 6 hectare wordt verschaald, die Jan teruggeeft aan de natuur.

Wandelaars als ambassadeurs voor het landschap

'Boeren voor natuur' is volgens Jan: "Maak van je slechtste gronden natuur en je hebt de beste PR die je kunt krijgen". Men heeft door de Bovenpolder een prachtig half verhard wandelpad opnieuw aangelegd. Dit oude kerkenpad maakt onderdeel uit van een NS wandel-route. De mensen lopen tussen de Montbeliarde koeien, de schapen en tussen de vele weidevogelsoorten. Op deze manier beleven de wandelaars het landbouwgebied. Ze zijn de ambassadeurs van het landschap en laten geen troep achter.

Slikgebied en helofytenfilter

Jan legde een slikgebied aan in de Bovenpolder waar vogels voedsel kunnen zoeken en kunnen waden. Voorheen was dit al een natte hoek op het graslandperceel. Jan: "Door het nu juist daar aan te leggen, geef ik een minder rendabel stuk land een andere bestemming waar ik een vergoeding voor krijg." Ook plaatste hij in het midden van de polder vlakbij een inlaatpunt een helofytenfilter, die als

extra zuiveringsmoeras fungeert. Deze initiatieven ontwikkelde Jan samen met de initiatiefgroep Natuurbeheer Delft.

Oprichting Vrienden van de Bieslandsepolder

De Stichting Vrienden van Biesland is in 2004 opgericht voor het duurzaam behouden en ontwikkelen van de Polder van Biesland. Hier ligt het biologische boerenbedrijf Hoeve Biesland van de familie Duijndam. Alle gelden die de stichting ontvangt van particuliere en bedrijfsvrienden, worden direct aangewend om het natuurbeheer en de recreatie binnen het gebied te bevorderen. De stichting doelt op een zo groot mogelijke binding met particulieren en bedrijven uit de wijde omgeving. Doordat mensen zelf een bijdrage aan het gebied kunnen leveren (bijvoorbeeld een takkenhaag maken, wilgen knotten, etc.) ontstaat een persoonlijke binding. Bovendien is het gebied permanent opengesteld voor recreatie. Door open dagen houdt de stichting haar vrienden op de hoogte over het project 'Boeren voor natuur' en alle andere ontwikkelingen op het boerenbedrijf. Kijk voor meer informatie op www.vriendenvanbiesland.com

Leermoment voor collega boeren

Jan: "Je moet je als boer naar buiten richten en gaan denken binnen de kaders van de recreant/consument/burger."

© Bioveem. Laatst bijgewerkt: 23-09-2008 09:42.

Mail vragen en opmerkingen over de Bioveem - Website naar: webmaster.asg@wur.nl